

Dönem : 1
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 44

Damga Resmî Kanununun bâzı maddelerine ilâveler yapılmasına ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/364)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71/1910 - 10

3 . 1 . 1963

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 18 . 12 . 1962 tarihinde kararlaştırılan «Damga Resmi Kanununun bâzı maddelerine ilâveler yapılmasına ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı» gerekçesiyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Başbakan
İ. İnönü

GEREKÇE

Beş Yıllık Kalkınma Plânında derpiş edilen Devlet yatırımlarının salim yollardan finansmanı için gelir kaynaklarımızın âzami derecede istismarı lüzumlu bulunmaktadır.

Müşkül bir malî yılın eşiğinde olan Hükümetimiz, bir taraftan mevcut kaynakların verimliliğini artırırken, diğer taraftan yeni kaynaklar bulmak ve memleketin umumi ekonomisini sıkıyaacak tedbirlere başvurmak suretiyle istikrar içinde gelişmeyi hedef ittihaz etmiştir.

Yeni gelir kaynakları aranırken, hiç şüphesiz, istikrar tedbirlerimizi zedelemeyecek, kalkınma hızımızı azaltılmıyacak ve ekonomimize menfi tesir ika etmiyecek veya bu mahzurları asgari derecede ihtiva edecek bir yolun seçilmesine âzami itina gösterilmiştir.

Ayrıca, plânlama devresine giren birçok yabancı memleketlerin tatbikine başvurdukları vasıtalar da göz önünde tutularak, seçilecek yeni gelir kaynağının cari hayatı sıkılaşmasına dikkat edilmiştir.

Yapılan incelemeler sonunda, ithalâta mütaallik bâzı evrakın geçici olarak Damga Resmi ile teklifinin yukarıda mâruz hususlar ile kabili telif olduğu düşünölmekte ve ithal fiyatlarının tedricen düşmesi ve yatırım malları bedellerinin istihsal maliyetlerine inikâsının uzun süre zarfında amortisman yoluyla olması sebebiyle işbu resmin fiyatlara aksetmiyeceği veya asgari seviyede kalacağı neticesine varılmaktadır. Keza bu tedbirin tesbit olunan yıllık ithalât programını aksatılmıyacağı ve diğer gelirler üzerinde menfi bir tesir yaratılmıyacağı düşünölmektedir.

Tasarı, 1324 sayılı Damga Resmi Kanununa ek olarak hazırlanmış ve muayyen ithal evrakı % 5 i geçmemek üzere seyyanen Damga Resmi ile teklif edilmiştir. Geçici kabul yoluyla gelen mallarla diplomatik ve zat ve ev eşyası muafıklarından istifade eden eşya, millî savunma ihtiyaçları için getirilen silâh ve mühimmat, milletlerarası anlaşmaları tasdik eden kanunlarla

Gümrük Vergisi muafiyeti verilen eşyaya ait giriş evrakı ve resimden muaf bırakılmış ve böylece muafiyetin dar tutulmasına itina edilmiştir.

Keza tatbikinde müşkülât göz önüne alınarak pul ılsakı yerine makbuz mukabili tahsil usulü derpiş edilmiştir.

Geçici madde ile de Gümrük Kanununa göre vergi ödeme mükellefiyeti bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce doğmuş olan eşyadan kanunun yürütülüşü sırasında fiilen ithal edilmemiş bulunanlara ait giriş evrakının da bu resme tâbi tutulması sağlanmıştır.

Maliye Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Maliye Komisyonu
Esas No: 1/364
Karar No: 43

16 . 1 . 1963

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 18 . 12 . 1962 tarihinde kararlaştırılan «Damga Resmi Kanununun bazı maddelerine ilâveler yapılmasına ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı» ilgili bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle komisyonumuzda tetkik ve müzakere olundu.

Müstenit gerekçede arz ve izah edildiği veçhile, kalkınma plânlarımızın tatbikinde iç finansman kaynaklarımıza müracaat zarureti karşısında kalındığında, bunların cari hayatı sıkılmaması hususunda âzami itinanın gösterilmesi şarttır.

Keza yeni gelir kaynakları aranırken; ekonomik hayatımıza menfi tesir icra etmeyen, kalkınma hızımızı azaltmayan ve istikrar tedbirlerimizi haleldar etmeyen yolların intihabında gereken teyakkuzun gösterilmesi elzemdir.

Bu tasarı da derpiş edilen zamla ithal fiyatlarının tedricen düşmesi ve yatırım malları bedellerinin istihsal maliyetlerine inikâsının uzun süre zarfında amortisman yoluyla olması sebebiyle fiyatlara aksetmeyeceği veya asgari seviyede kalacağı sonucuna varılmaktadır. Bu tasarı ile yılda 250 milyon lira ilâve bir gelir sağlanacağı tahmin edilmektedir.

Bu zamla, yıllık ithalât programının aksamıyacağı ve diğer gelirler üzerinde menfi bir tesir yaratmayacağı düşünülerek, Hükümet tasarısı bazı değişikliklerle komisyonumuzda kabul edilmiştir.

Maddelerin açıklanması :

Madde 2. — Bu madde üzerinde redaksiyon ve terim bakımından bazı değişiklikler yapılmış ve muafiyet fıkrasına sarahat verilmesi maksadıyla bazı ilâveler yapılmıştır.

Şöyleki :

a) Maddenin birinci fıkrasında «CIF kıymeti» tâbiri «Gümrük Vergisine esas olan kıymeti» şekline ifrağ edilmiş olmakla, gümrüklerde tatbikatın daha kolaylıkla yürütülmesine imkân sağlanmıştır.

b) Hükümet tasarısının 3 ncu fıkrasında, giriş beyannamesi düzenlenmesi halinde bunun yerine kullanılan evrak tadadedilmektedir. Bu şekil yerine ifade bakımından daha sarîh ve tatbikatta her türlü tereddüde mahal vermeyen bir tâbirin kabulü daha şayanı tercih görülerek umumi bir anlamı kavrayan «Sair giriş tahakkuk evrakı» ifadesini komisyonumuz benimsemiştir.

c) Geçici olarak yurda giren eşyaya ait giriş tahakkuk evrakı üzerinden bu resmin ne şekilde alınacağını gösteren beşinci fıkrada aynı maksatla değiştirilmiş ve tatbikatta kolaylık sağlanmıştır.

Geçici kabule mütaallik muamelelerde Gümrük Vergisinde uygulanan hükümleri aynen kabul ederek yeknesaklık temin edilmiştir.

d) Muafiyete ait 6 ncı fıkra ise, Gümrük Kanunu ve tarife cetvelinde Gümrük Vergisi bakımından uygulanan muafiyet ve istisnalara paralel bir hale getirilmiş ve ayrıca milletlerarası anlaşmalar ve bâzı diğer hususi kanunlarla gümrük ve sair vergi ve resimlerden muaf tutulmuş olan eşyaya ait giriş tahakkuk evrakının bu resimden de muaf tutulmasına dair hükme sarahat verilmiştir. Böylece muafiyetlere dair fıkra tabkikat bakımından kolaylaştırılmış ve biraz genişletilmiştir.

Geçici madde — Bu madde de zikredilen «giriş evrakı» tâbiri maddeye sarahat vermek bakımından «giriş tahakkuk evrakı» olarak değiştirilmiş, diğer 1, 3 ve 4 ncü maddeleri ise aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan Gümüşane Necmeddin Küçüker	Sözei Erzurum Güyasettin Karaca	Adana Yusuf Aktınur	Aydın Nedim Müren İmzada bulunamadı.
Ağrı Nevzat Güngör	Bolu Kâmil İnal	Kocaeli Cemal Babaç	Manisa Yakup Yakut
	Muş Sait Mutlu	Ordu O. Naim Hazinedar	

Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Plân Komisyonu
Esas No. 1/364
Karar No. 21

Ankara 28 . 1 . 1963

MİLLET MECLİSİ YÜKSEK BAŞKANLIĞINA

Damga Resmi Kanununun bâzı maddelerine ilâveler yapılması ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı ile Maliye Komisyonu raporu komisyonumuza havale edilmiş olmakla Maliye Bakanlığı temsilcileri hazır bulunduğu halde incelendi ve yapılan görüşmeler sonunda Maliye Komisyonu değişikliği esas olarak bu metin üzerinde bâzı değişiklikler icrası komisyonumuzca kabul edildi. Yapılan değişiklikler aşağıda sırasıyla gösterilmiştir:

Tasarının birinci maddesi maksadı temin ettiğinden aynen kabul edildi.

Tasarının ikinci maddesi üzerinde fıkra fıkra durulmuş ve Maliye Komisyonunca kabul edilen metni üzerinde bâzı değişiklikler yapılması lüzumlu görülmüştür. Maddenin birinci fıkrasında mevcut «geçici olarak» ibaresi, bir karışıklığa yer vermemesi için, tasarıdan çıkarılmıştır.

Tasarıda bu resmin nisbetinde % 5 i geçmemek üzere Bakanlar Kurulunca tesbit olunacağı hükmü üzerinde durulmuş ve neticede nisbeti tesbit hususunda Bakanlar Kuruluna bırakılmıyarak kesin bir şekilde belirtilmesi uygun görülmüş ve nibete ait fıkra «Bu resmin nisbeti % 5 tir» şekline ifrağ edilmiştir.

İkinci maddenin muafiyetlere mütaallik fıkrası aynen kabul edilmiştir. Ancak muafiyetin dar tutulması için bâzı hususi kanunlarda Damga Resminden veya her türlü ithal, vergi ve resimlerinden istisna edilmiş teşekküllerin bu resme tabi olmasını sağlamak maksadiyle fıkraya eklenen ibarenin vazih olmadığı anlaşıldığından bu ibare «Ancak, yukarıda sayılanlar dışında kalan hususi kanunlarla Damga Resminden veya her türlü İthal Vergi ve Resimlerinden muaf tutulan müesseselerin ithalâtı bu kanun gereğince alınacak nispi Damga Resmine tabidir.» şekline getirilmiştir.

Tasarının geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tasarının yürürlük maddesi üzerinde yapılan müzakereler sonunda, gerek plânlama ile ilgisi ve gerek GATT nezdinde müdafaası göz önüne alınarak, beş yıllık 1 nci plân devresi sonuna kadar yürürlükte kalması uygun görülmüş ve yürürlük maddesi «Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer ve birinci beş yıllık plân devresi sonu olan 31 Aralık 1967 gününe kadar uygulanır.» şeklini almıştır.

Yürütme maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tasarının yukarıda mâruz değişik şekli ile kabulü uygun görülmüştür.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve genel kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Hatay Ş. İnal	Başkanvekili Balıkesir F. İslimyeli	Sözcü Ordu A. H. Onat	Bu rapor Sözcüsü Yozgat V. Uyar
Aydın O. Apaydın	Aydın Muhalifim İ. Sezgin	Balıkesir Muhalifim A. A. Bolak	Bilecik Ş. Binay İmzada bulunamadı
Kars K. Okyay	Çanakkale Ş. İnan	Elâzığ Ö. F. Samaç İmzada bulunamadı	Gümüşane Muhalifim S. Savacı
İzmir N. Mirkelâmoğlu	Kırşehir Söz hakkını mahfuz A. Bilgin	Sakarya Muhalifim N. Bayar	Sinop M. Alicanoğlu
	Çanakkale Muhalifim B. Sezgin		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Damga Resmi Kanununun bâzı maddelerine ilâveler yapılmasına ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı

AMDDE 1. — 23 . 5 .1928 tarihli ve 1324 sayılı Damga Resmi Kanununun 11 nci maddesinin 38 nci numarasına aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

«Gümrük giriş beyannamesi 13 ncü maddenin 11 nci bendi gereğince nispi resme tâbidir.»

MADDE 2. — Aynı kanunun 13 ncü maddesine aşağıdaki 11 nci bent eklenmiştir :

«11. İthalât sırasında düzenlenen gümrük giriş beyannamesi ihtiva ettiği eşyanın CIF kıymeti üzerinden geçici olarak Damga Resmine tâbidir.

Bu mükellefiyet Gümrük Kanunu hükümlerine göre vergi ödeme mükellefiyetinin başladığı tarihte doğar.

Giriş beyannamesi düzenlenmesi halinde bunun yerine kullanılan giriş tahakkuk varakası veya posta tahakkuk varakası veya satış halinde mezar kaimesi gibi evrak aynı şekilde resme tâbi tutulur.

Bu resmin nisbeti % 5 i geçmemek üzere, Bakanlar Kurulunca tesbit olunur.

Geçici kabul yolu ile gelen eşyaya ait giriş evrakı üzerinden alınacak Damga Resmi emaneten tahsil olunur ve malın fiilen ihracı sırasında iade edilir. Malın tekrar ihracedilmemesi halinde bu resim irat kaydolunur.

İade ve irat kaydı gereken hususlarda Gümrük Vergisi hükümleri aynen uygulanır.

MALİYE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Damga Resmi Kanununun bâzı maddelerine ilâveler yapılmasına ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Aynı kanunun 13 ncü maddesine aşağıdaki 11 nci bent eklenmiştir.

11. İthalât sırasında düzenlenen gümrük giriş beyannamesi ihtiva ettiği eşyanın Gümrük Vergisine esas olan kıymeti üzerinden geçici olarak Damga Resmine tâbidir.

Bu mükellefiyet Gümrük Kanunu hükümlerine göre vergi ödeme mükellefiyetinin başladığı tarihte doğar.

Giriş beyannamesi düzenlenmesi halinde bunun yerine kullanılan sair giriş tahakkuk evrakı da aynı şekilde resme tâbi tutulur.

Bu resmin nisbeti % 5 i geçmemek üzere Bakanlar Kurulunca tesbit olunur.

Geçici olarak yurda girecek eşyaya ait giriş tahakkuk evrakı üzerinden alınacak Damga Resmi hakkında da, Gümrük Vergisine mütaallik işlemler uygulanır.

Gümrük Kanunu, Gümrük Giriş Tarife Cetveli, Milletlerarası Anlaşmalar ve 2510 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri, 5798, 6326, 6529, 6593, 6969 ve 7479 sayılı kanunlarla Gümrük Vergisinden muaf tutulmuş ve

PLÂN KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Damga Resmi Kanununun bâzı maddelerine ilâveler yapılmasına ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Aynı kanunun 13 ncü maddesine aşağıdaki 11 nci bent eklenmiştir :

11. İthalât sırasında düzenlenen gümrük giriş beyannamesi ihtiva ettiği eşyanın Gümrük Vergisine esas olan kıymeti üzerinden Damga Resmine tâbidir.

Bu mükellefiyet Gümrük Kanunu hükümlerine göre vergi ödeme mükellefiyetinin başladığı tarihte doğar.

Giriş beyannamesi düzenlenmemesi halinde bunun yerine kullanılan sair giriş tahakkuk evrakı da aynı şekilde resme tâbi tutulur.

Bu resmin nisbeti % 5 tir.

Geçici olarak yurda girecek eşyaya ait giriş tahakkuk evrakı üzerinden alınacak Damga Resmi hakkında da, Gümrük Vergisine mütaallik işlemler uygulanır.

Gümrük Kanunu, Gümrük Giriş Tarife Cetveli, Milletlerarası Anlaşmalar ve 2510 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri, 5798, 6326, 6529, 6593, 6969 ve 7479 sayılı kanunlarla Gümrük Vergisinden muaf tutulmuş veya istisna edilmiş eşyaya ait giriş tahakkuk evrakı bu re-

Gümrük Kanununda yer alan diplomatik ve zat ve ev eşyası muafliklarından istifade eden eşya ile Millî Savunma ihtiyacı için Hükümetçe doğrudan doğruya veya sipariş üzerine getirilen her nevi silâh ve mühimmat ve milletlerarası anlaşmaları tasdik eden kanun hükümleri gereğince Gümrük Vergisinden muaf tutulan eşyaya ait giriş evrakı Damga Resminden de muaftır.

Bu resim gümrüklerde alınan Gider Vergisi matrahına ilâve edilmez ve makbuz mukabilinde gümrük vergileri ile birlikte gümrük veznelerince tahsil olunur.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte fiilen ithal edilmemiş bulunan eşyaya ait giriş evrakı da Damga Resmine tabidir.

MADDE 3. — Bu kanun yayını tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Maliye ve Gümrük ve Tekel Bakanları yürütür.

18 . 12 . 1962

Başbakan

I. İnönü

Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

E. Alican

Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

H. Dinçer

Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

T. Feyzioğlu

Devlet Bakanı

A. Ş. Ağanoğlu

ya istisna edilmiş eşyaya ait giriş tahakkuk evrakı bu resimden de muaftır. Ancak, yukarıda sayılanlar dışında kalan hususi kanunlar ile Damga Resminden muaf tutulan eşyanın ithali bu kanun gereğince alınacak nispi Damga Resmine tabidir.

Bu resim gümrüklerde alınan Gider Vergisi matrahına ilâve edilmez ve makbuz mukabilinde gümrük vergileriyle birlikte gümrük idarelerince tahsil olunur.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte fiilen ithal edilmemiş bulunan eşyaya ait giriş tahakkuk evrakı da bu resme tabidir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

simden de muaftır. Ancak, yukarıda sayılanlar dışında kalan hususi kanunlar ile Damga Resminden veya her türlü ithal vergi ve resimlerinden muaf tutulan müesseselerin ithalâtı bu kanun gereğince alınacak nispi Damga Resmine tabidir.

Bu resim gümrüklerde alınan Gider Vergisi matrahına ilâve edilmez ve makbuz mukabilinde Gümrük vergileriyle birlikte gümrük idarelerince tahsil olunur.

GEÇİCİ MADDE — Maliye Komisyonunun geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun yayını tarihinde yürürlüğe girer ve Birinci Beş Yıllık Plân devresi sonu olan 31 Aralık 1967 gününe kadar uygulanır.

MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

Devlet Bakanı

R. Aybar

Devlet Bakanı

N. Ökten

Adalet Bakanı

A. K. Yörük

Millî Savunma Bakanı V.

H. O. Bekata

İçişleri Bakanı

H. O. Bekata

Dışişleri Bakanı V.

T. Feyzioğlu

Maliye Vekili

F. Melen

Millî Eğitim Bakanı

Ş. R. Hatipoğlu

Bayındırlık Bakanı

İ. Seçkin

Ticaret Bakanı

M. Ete

Sağlık ve Sosyal Yard. Bakanı

Y. Azizoğlu

Gümrük ve Tekel Bakanı

O. Öztrak

Tarım Bakanı

M. İzmen

Ulaştırma Bakanı

R. Öçten

Çalışma Bakanı

B. Ecevit

Sanayi Bakanı V.

F. Melen

Ba. - Ya. ve Turizm Bakanı

C. T. Karasapan

İmar ve İskân Bakanı

F. K. Gökay